

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

Slutrapport av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande arbete

Kartläggning

Vilka brotts- eller otrygghetsproblem skulle förebyggas?

Drogmissbruket och därmed sammanhängande kriminalitet ökade och sjönk ner i åldrarna. Var till kom tendenser till rasismen och främlingsfientlighet. Miljön och klimatet för ungdomarna i både skola och på fritid upplevdes både av ungdomar och vuxna som hårdare och mindre tolerant.

Varifrån kom kunskapen om dessa problem?

Både skola och polis samt andra aktörer kring ungdomarna har uppmärksammat problematiken.

Åtgärder

Vilka åtgärder har genomförts och vilken målgrupp riktade de sig emot?

Målsättningen var att samtliga högstadiel elever skulle genomgå teambanan under högstadietiden, och att alla sjunde klassare fortlöpande vid skolstarten gå igenom teambanan varje höst som en inlåsning. Detta har genomförts och samtliga "sjuor" i kommunen har genomgått teambanan. (se deltagarfrekvensen i bifogat dokument).

På vilket sätt förväntades dessa åtgärder förebygga brotts- eller otrygghetsproblem?

Syftet är att i tidigt skede verka preventivt för att förhindra segregation i grupperna. Genom att medvetet arbeta med gruppstärkande övningar ger vi ökat självförtroende och stärkande självbilder för individerna i gruppen. Därigenom erhålls en ökad trygghet och ett högre välbefinnande som i kombination med ett gott socialt samarbete och en helhetssyn kring familjesituationen kan bidra till en minskad destruktivitet och kriminalitet i tonåren.

Finns det planerade åtgärder som inte har genomförts och i så fall varför?

Teambanan är inte fullt utbyggd, men vi har till dags datum tio iordningsställda teambanor eller stationer. Till våren skall en person från april arbeta heltid med detta och då vidareutveckla utbyggnaden av Teambanan. Målsättningen är att Teambanan ständigt ska vidareutvecklas med nya stationer.

Genomförande

Under vilken tid och på vilket sätt har åtgärderna genomförts?

Arbetet med iordningsställandet av teambanan påbörjades under första delen av 2005 med att 5 elever plockades ut från skolan samt att två personal, en från kommunen och en från kyrkan deltog i uppbyggnaden av teambanan. Utöver detta genomfördes omfattande markarbeten i form av bl a röjning och krattning.

Totalt har 16 st ledare genomgått steg 1 samt steg 2 i Teambaneutbildning. Dessa har nu behörighet att konkret arbeta med och leda olika grupper vid Timsbo.

Utbildare vid nämnda kurser har varit Sven Persson, Lasse Sandberg samt Kjell Snickars. Vidare så har Teambanan byggts upp med totalt tio stationer (se bifogade foton.)

Vilka aktörer har deltagit i projektet/verksamheten?

Det har varit ledare från kyrkan och kommunen. Totalt har det varit 16 ledare mer eller mindre knutna till projektet. Sju från kyrkan nio från kommunen.

Vilka roller har de olika aktörerna haft och vad har de gjort?

De roller ledarna haft är att framförallt leda grupper, med max 12 individer i varje grupp fördelade på två ledare/aktörer. De har framförallt arbetat med tillitsövningar samt värderingsövningar sk preventionsprogram framtagna mestadels av Kjell Snickares.

Hur har ansvarsfördelningen sett ut?

Ansvarsfördelningen har bestått av att två personer, en från kyrkan samt projektledaren haft det yttersta ansvaret för fördelningen på teambanan eller som vi säger Camp Timsbo.

På vilket sätt har de förebyggande åtgärderna kompletterat eller samordnats med den ordinarie verksamheten i kommunen?

De förebyggande åtgärderna har implementerats i den ordinarie verksamheten under tidens gång, i början av januari 2005 tillsattes en grupp som kallas för Brobyggarna med representanter från samtliga nämnder i kommunen och från Svenska kyrkan. Totalt sett så är det 11 representanter med i denna grupp som träffas 4 ggr per år. Brobyggarna skall bereda väg så att projektet inte fastnar i byråkratisk krångel, med andra ord en aktiv grupp som ser möjligheterna i stället för krångligheterna.

Kommer det förebyggande arbetet att fortsätta efter projekttidens slut?

Självklart!

Har genomförandet skett i enlighet med den ursprungliga planeringen?

Absolut!

Finns det något som skulle ha gjorts annorlunda?

Ja att vi skulle ha sökt mera pengar för att Teambanan skulle bli mer komplett med fler stationer.

Är det intressant att sprida arbetsmetoden eller delar av den till andra aktörer?

Ja, så har verkligen skett. Grannkommunerna har hört av sig för att ta del av vad vi har att erbjuda. Bollnäs kommun har varit med fyra klasser i fyra dagar med övernattnig, och de upplever att de fortsättningsvis vill göra som vi i Ovanåkers kommun, d v s att årskurs sjuor börjar höstterminen med att vara på Timsbo med övernattnig. Teambanan på Timsbo kan emotse ökad efterfrågan och frekventering nästa år.

Effekter

Har projektet/verksamheten givit några effekter och i så fall vilka?

Ungdomarna har i ökad grad lärt sig att lita på varandra, tilliten och tryggheten för den enskilde har stärkts och det finnes ett helt annat medvetande om vad som är rätt och fel.

Man har fått lära sig att samarbeta genom att gemensamt lösa problem och utmaningar i grupp. Laganda och vikänsla har ökat på ett tydligt sätt.

Exempelvis så är stationerna utformade så att alla resurser i gruppen måste tillvaratas för att nå själva lösningen.

Toleransen för individuella krav och olikheter tränas, tålmodet sätts på prov genom svårlösta problem.

Gruppen tränas i konflikthantering och får redskap för hur man löser konflikter utan **Våld eller Flykt**.

Koordination och struktur är förutsättningar för att lösa vissa uppdrag, gruppen tränas i arbetsfördelning och får insikt och träning i ledarskap och lyhördhet.

Individen får träning i att hantera känslor och mentala spärrar och gruppen tränas i respekt för varandra.

Självförtroendet ökar genom vågade utmaningar, självbilden förändras genom bekräftelse och gensvar hos övriga gruppen.

Målet med övningarna är **inte lösningen** i sig utan **tillvägagångssättet och utvecklingsfaserna gruppen genomgår på väg till målet**.

Hur har effekterna mätts och vid vilka tidpunkter har detta skett?

Det man kan säga är att när varje grupp varit på Camp Timsbo får de fylla i en utvärdering med olika frågeställningar. Vad man kan utläsa av detta är att när de kommer dit på morgonen dag 1 med mycket oro och olustkänslor från att när gruppen avslutar efter en natts vistelse med fortsatta tillits- och värderingsövningar, känner **ALLA** att det här är det bästa som hänt mig.

På vilket sätt kan man veta att effekterna beror på de genomförda åtgärderna?

Genom upplägning av frågor och intervjuer.

Vilka är de viktigaste lärdomarna som kan dras av arbetet?

Att man måste ha ett ledarteam där alla drar åt samma håll. Det räcker inte med formell acceptans beträffande formella syften, mål och strategier. Stämningen i ledargruppen måste genomsyras av engagemang, empati och entusiasm. För att åstadkomma detta har krävts rekrytering av ledare, som har personlig lämplighet och bra människosyn. Mycket avgörande har emellertid varit den nära nog skraddarsydd utbildning som alla genomgått.

Det är bara att konstatera att ledarteamet på Timsbo har fått starkt gehör både hos ungdomar och andra som kommit i kontakt med Timsbo. I bl a genomförd utvärdering av Projekt Mötesplats har utredaren särskilt påtalat ledarnas engagemang, kunnande och förhållningssätt.

Edsbyn 2005-12-12

.....
Christer Skoglund projektledare

